

OLLSCOIL na hÉIREANN, GAILLIMH
DÁMHA na nDÁN agus an LÉINN CHEILTIGH

Scrúduithe Sheimeastar II, 2002/3
An Chéad Bhliain i nDána / An Diplóma sa Léann Ceilteach

Rhisiart Hincks
Simon Rodway
Máirín Ní Dhonnchadha

WE 101

CYMRAEG I / WELSH LANGUAGE I

3 awr / 3 hours
10 credyd / 10 credits

Atebwch bob cwestiwn / Answer all the questions

1. *Cyfieithwch y deialog canlynol o Gymraeg i Saesneg:*
Translate the following dialogue from Welsh to English:

Dafydd: Sut mae Alun, sut mae'r hwyl heddiw?

Alun: Iawn, diolch. Sut wyt ti?

Dafydd: Sa i'n iawn y bore 'ma' mae pen tost ofnadwy 'da fi.

Alun: Pam? Est ti ma's neithiwr?

Dafydd: Do. Es i ma's yn y prynhawn, a dweud y gwir. Edrychais i ar y gêm yn y Llew Du. Roedd hi'n siomedig iawn.

Alun: Oedd. Sa i'n gwybod beth sy'n bod ar rygbi Cymru ar hyn o bryd. Beth wnest ti ar ôl y gêm?

Dafydd: Wel, ro'n i'n moyn cwpl o beintiau i godi fy nghalon, felly es i mewn i'r dre gyda Huw. Cwrddon ni â dwy ferch bert o'r enw Rhian a Nerys. Ro'n i'n siarad â Nerys am oriau.

Alun: O't? A beth ddigwyddodd wedyn 'te?

Dafydd: Daeth ei gŵr hi mewn i'r dafarn!

Alun: Paid sôn! Beth ddwedodd e?

Dafydd: Doedd e ddim yn hapus o gwbl! Roedd rhaid i fi adael y dafarn ar frys, ac ar y ffordd ma's cnociais i fy mhen yn erbyn capan y drws.

Alun: O! Dyna'r rheswm mae pen tost 'da ti y bore 'ma felly!

Geirfa / Vocabulary

Siomedig – Disappointing

Codi calon – To raise one's spirits

Ar frys – In a hurry

Capan drws – Lintel of door

2. Cyfieithwch y brawddegau canlynol o'r Saeneg i'r Gymraeg:

Translate the following sentences from English to Welsh:

- i. I live in Cardiff at the moment, but I come from Machynlleth originally.
- ii. Last year we went to Spain on our holidays. The weather was fine.
- iii. What is the time? It is twenty five past nine.
- iv. Does she have any children? Yes she has four daughters.
- v. What did you (pl.) have for breakfast this morning? We had toast.

3. Rhowch ffurf gywir y gair sydd rhwng cromfachau yn y brawddegau canlynol, ac yna cyfieithwch nhw i'r Saesneg:

Give the correct form of the word which is in brackets in the following sentences, and then translate them to English:

- a) i. Ble mae fy (car) i?
- ii. Gwelais i ei (tŷ) hi ddoe.
- iii. Geraint yw enw ei (brawd) e.
- iv. Beth yw'ch (enw) chi?
- v. Beth yw ei (enw) hi?

- b) i. (Chwarae) nhw sboncen y bore 'ma
ii. (Prynu) i beint o laeth yn y siop ddoe.
iii. (Mynd) hi i Batagonia llynedd.
iv. Beth (cael) chi i swper neithiwr?
v. (Golchi) Mari a John y llestri y prynhawn 'ma.

4. *Ysgrifennwch ddarn byr yn y Gymraeg ar un o'r pynciau canlynol:*
Write a short piece in Welsh on one of the following subjects:

1. Y coleg
2. Galway
3. Fy ngwyliau diwetha
4. Fy mreuddwydion i

Geirfa / Vocabulary
Breuddwyd – Dream